मङ्गल्य न० मङ्गलाय हितं यत् । १चन्दने २मङ्गलागुरुणि ३स्वर्णे ४सिन्दूरे राजनि० ५दधि च । ६रुचिरे त्रि० हेम० ७मङ्गलकरे त्रि० मेदि० । "सर्वमङ्गलमङ्गल्ये" इति देवीमा० । ८वनस्थले ९बिल्वे १०जीरके ११मङ्गलके च पु० मेदि० १२नारिकेले १३कपित्थे १४रीठाकरञ्जे च पु० राजनि० । १५त्रायमाणौषधौ पु० धरणिः ।

मङ्गल्यक पु० मङ्गलमस्य प्रियः तद्दोषनिवारणार्थं दीयमानत्वेन शास्त्रविधानात् । मङ्गले अमरः । [भावप्र० ।

मङ्गलकुसुमा स्त्री मङ्गल्यं कुसुमं यस्याः । शतपुष्प्याम्

मङ्गल्यनामधेया स्त्री ६त० । जीवन्त्यामौषधौ जटा० ।

मङ्गल्या स्त्री मङ्गलाय हिता यत् । १मल्लिकागन्धपुष्पागुरुणि अमरः २रोचनायाम् ३अवाक्पुष्प्याम् ४गम्यां २गुडूच्याम् मेदि० ६प्रियङ्गौ ७नागपर्ण्यां हेमच० ८शतपुष्प्याम् ९जीवन्त्याम् १०त्रायमाणौषधौ ११हरिद्रायां १२दूर्वायां राजनि० १३दुर्गायाञ्च स्त्री रत्नमा० ।

"मङ्गल्याऽगुरुणिगिरा गन्धाया दोषवाहिका" राजनि०

मङ्गिनी स्त्री मङ्गो नौकाधिरः अस्त्यस्या इनि ङीप् । नौकायां हेमच० । [पत्ये पुंस्त्री

मङ्गुष पु० ऋषिभेदे तस्यापत्यं कार्या० यञ् । माङ्गुष्य तद-

मच दम्भे शाठ्ये च अक०भ्वा०आ०सेट् । मचते अमचिष्ट मेचे ।

मच उच्चताकरणे धारणे पूजायां च सक० दीप्तौ अक० भ्वा० आत्म० सेट् इदित् । मञ्चते अमञ्चिष्ट । मञ्चयते ।

मचक्रुक्क न० कुरुक्षेत्रान्तर्गते तीर्थभेदे । कुरुक्षेत्रशब्दे दृश्यम्

मचर्चिका स्त्री चर्च-धात्वर्थनिर्देशे एवुल् मच यथोरिव चर्चिका ध्यानम् । प्रयत्ने अमरः अम्बुतृणजोऽयमित्येके "मतल्लिकादयो नियतलिङ्गा न तु विभिन्नलिङ्गाः" त्रि० शे० "प्रयंवाचनेन" पा० अस्य विशेषणत्वेऽपि परनिपातः गोमचर्चिका गोतमल्लिका इत्यादि ।

मच्छ पुंस्त्री० माद्यति मद-क्विप् तथा मन् मेते यो-ड । मत्स्ये शब्दर० । स्त्रियां जातित्वात् ङीष् ।

मजिर पु० ऋषिभेदे तस्यापत्यं गर्गा० यञ् । माजिर तदपत्ये पुंस्त्री० ।

मज्जकृत् न० मज्जानं करोति कृ-क्विप् । १देहस्थे अस्थिरूपे पदार्थे हेमच० अन्नादिषु भुक्तेषु रसादिपरिपाकेन क्रमेणयोषितमांसत्वगस्थिमज्जाशुक्रत्वप्राप्तेः अस्थ्नः मज्जाकृत्त्वम् ।

मज्जन् पु० मस्ज-कनिन् । १अस्थिजाते अस्थिमध्यस्थे स्नेहाकारे पदार्थे २दधादेः सारांशे च अमरः । फलमज्जगुणाः "यस्य यस्य फलस्येह वीर्यं" भवति यादृशम् । तस्य तस्यैव वीर्यं च मज्जानमपि निर्दिशेत्" राजवल्लभः "अस्थि वज्रसमानि यस्य तस्य सारो द्रवो घनः । यः स्नेहवत् पृथग्भूतः स मज्जेत्यभिधीयते" । मज्जस्थानमाह "स्थूलादिषु विशेषेण मज्जा तन्मध्यसंस्थितः" भावप्र० ।

मज्जन न० मस्ज-भावे ल्युट् । १स्नाने (डोबा) जटाध० । कर्त्तरि ल्यु । २मज्जायां शब्दर० अस्थिमध्यमज्जनात्तस्यात्वम् । ३कुमाराद्युपरत्नभेदे भा०म०३६अ० ।

मज्जसमुद्भव न० मज्जः बहुव्रीहौ बम्+उद्+भू-अच् ७त० । शुक्रे तस्य मज्जजातत्वम् मज्जशब्दे द्रष्टव्यम् ।

मज्जा स्त्री मस्ज-अच् टाप् । १अस्थिसारे २दधादेः सारांशे च हेम० । "मज्जातश्च मूलवर्षिष्ठुषिद्धैः प्रियाजमज्जावहितैः" सुश्रुतः । [राजनि० २शुक्रधातौ न०

मज्जाज न० मज्जातो जायते जन-ड । १भूमिजे गुग्गुलौ

मज्जारस मज्जायाः रसः परिपाकः । शुक्रे राजनि० । तस्य मज्जाजन्यत्वं मज्जशब्दे दृश्यम् ।

मज्जासार न० मज्जायां सारोऽस्य । जातीफले राजनि० ।

मज्जूषा स्त्री मस्ज-ऊषन् । मञ्जूषायां रायमुकुटः ।

मज्मन् न० मस्ज-मनिन् पृषो० । बले निघण्टुः ।

मञ्च पु० मचि-उच्छ्राये घञ् । १खट्वायाम् अमरः (मांचा) यंत्रनिर्मिते २उच्चासने ३उच्चमण्डपभेदे हारा० "मञ्चस्थं रघुनन्दनम्" पुराणम् । स्वार्थे च । तत्रैव "दण्डोऽन्यः पतिरेव मञ्चकगतः" इति वा० ३प० ।

मञ्चकाश्रय पु० ६त० । मञ्चके (आरपोका) राजनि० ।

मञ्चमण्डप पु० मञ्च इव मण्डपः । प्रस्तरणार्थं उच्चे पट्टादिकुटीरे (टङ्) हारा० । [शब्दरत्ना० ।

मञ्जर न० मनुज-अरच् । १तिलकवृक्षे २लताग्रावाच ३वल्लग्राच

मञ्जरि(री) स्त्री मञ्जु अञ्जति अ-इन् यक० परूपं वा ङीप् । अभिनवोद्गतायां सुकुमारायां पल्लवाङ्कुररूपायां १मञ्जर्याम् अमरः ङीबन्तस्तु तत्र २लतायां ३तिलकवृक्षायां शब्दरत्ना० । ४तडस्याम् राजनि० तत तारका० इतच् । मञ्जरित जातमञ्जरीके त्रि० । ङीबन्तः "रजसा बलोनिति यरयलैर्मञ्जरी" ७० र० टी० उक्ते चतुर्दशाक्षरपादके छन्दोभेदे । [राज न० ।

मञ्जरीनम्र पु० मञ्जर्यां तदवस्थायामपि नम्रः । वेतसे ।

मञ्जा स्त्री मजि-अच् । १छाय्यां त्रिका० २मञ्जर्यां हेमच० ।

मञ्जि(ञ्जी) स्त्री मनुज-इन् वा ङीप् । मञ्जर्याम् त्रिका० ।